

GABRIELA
ADAMEȘTEANU

Vară-primăvară

proză scurtă

Ediția a III-a, cu modificări

POLIROM
2026

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI

Dialog	9
Vară-primăvară	21
Scurtă internare	63
Ora de navetă	76
Drum comun.	89
Vară neliniștită	95
În tramvai	102
Pe zebră	108

PARTEA A DOUA

Gara de Est.	119
----------------------	-----

PARTEA A TREIA

O plimbare scurtă după orele de serviciu.	169
Dăruiește-ți o zi de vacanță.	220
Neliniștea	320

Fața brună a lui Andrei s-a întunecat și mai mult. E cald și, cu tot sprayul de dimineață, rotocoale umede îi pătează la subsuoară cămașa proaspăt călcată, proaspăt apretată. Încă și mai mult decât întrebările stupide ale cumnatei îl enervează că i le pune de lângă pat. Câtă lipsă de atenție la tot ce e în jurul ei! Ce mod de a nu prevedea consecințele lucrurilor – așa cum de mult a observat la ea Lia. Degeaba a apărut-o el atâția ani, pentru că tot Lia, care e sora ei, o cunoaște mai bine!

— N-ai decât s-o iei tu, răbufnește.

Are pleoapele umflate și albul ochilor injectat, când au trecut anii fără ca el să facă tot ce aștepta? Lucrează noapte de noapte cu disperare, are o fire lentă și conștiincioasă, suferă de bilă și este revoltat pe cei care vin la serviciu și își pierd vremea la șuete și la cafele. Este revoltat și pe familia lui, burgheză și puritană, care l-a trimis spre viață timid și neajutorat; cu biografia lui, oricât ar lucra noaptea, niciodată, lasă că știe el, n-o să avanseze.

— De ce s-o iau eu? Eu susțin s-o lăsăm în pace. Cât timp nu știe nimic de mama, e liniștită, stăruie aiurita de Romanița.

Totdeauna se poartă cu o dezinvoltură inconștientă și provoacă în jur o grămadă de încurcături. Pe urmă trebuie să vină ceilalți, să descurce și să îndrepte lucrurile în urma ei. Ceilalți, care? Bineînțeles că familia.

Da, are dreptate Lia să n-o suporte. Andrei se întoarce și el cu spatele și începe să desfacă pachetele, pachetelele aduse, deșurubează termosul pe urmă.

— Perișoarele le-a fiert Lia la abur, îi explică.

A schimbat vorba și încearcă să-și schimbe și glasul: și-l aude sunând aproape prietenos. Ce să faci, există pe lumea asta oameni cu care, oricât te-ai strădui, nu te poți înțelege.

Uită-te la el, strânge Romanița din maxilare. Uită-te la el cum a ajuns! Chiar și în situația asta, singura lui grijă este să scoată în evidență calitățile de gospodină ale nevestei! Chiar și în situația asta!

Se uită spre pat încă o dată: în aerul greu mirositor al rezervei, chipul mamei este cât poate fi de frumos chipul unei femei ajunse la această vârstă. Subțiată și palidă, mâinile devenite gracile, privirea neagră și visătoare – unde este femeia autoritară, voinică și energică pe care o înfrunta altădată?

— Deci tot nu vrei să-i spunem mătușii Milica adevărul, șoptește Andrei.

Înșurubează capacul termosului, împăturărește meticulos hârtiile de la pachetele. De mic a fost îndemânic, s-ar pricepe să facă orice, numai să-i dai timp: să desfacă piesa încet, să mai fumeze o țigară, pe urmă să o assembleze. Ar putea pune totul la punct dacă ar avea timp; dar așa, a ajuns să doarmă numai patru-cinci ore pe noapte. Și, când te uiți împrejur, rar să mai găsești vreunul care să-și pună sufletul în ce face. Când te uiți împrejur, te miri că încă nu s-a dus chiar totul de râpă în țara asta.

— Măine vii? îl întreabă Romanița.

A ieșit și ea să-l conducă. Dispare încet-încet mirosul Reanimării – de săpun, spirt, urină, fecale subțiate. Nimeni la ora asta, doar coridoarele pustii. În camera asistentelor o

zăresc pe femeia de serviciu cu picioarele varicoase: își calcă, atentă, rufele aduse de acasă – maiouri de copii, milieuri. Înalt și stângaci, Andrei merge spre ea în vârful picioarelor și îi vâra o hârtie de zece lei în buzunarul căscat al șorțului. Se aude semnalul muzical de la *Om bogat, om sărac* și ultimele asistente coboară la televizor.

— ...Nu, nici mâine, nici poimâine. Trebuie să merg cu Lia la control. Trebuie să mai văd și ce mai e pe-acasă... Să pregătesc... Oricum, mai vorbim la telefon, adaugă, cu un glas șovăielnic.

Ce egoism la Lia, într-o astfel de situație să-l mai care după ea și pe la doctori! Și greul lucrurilor, bineînțeles, îl lasă în spinarea mea, ca totdeauna!

Romanița are ce are cu soră-sa de când erau mici și Lia răcnea seară de seară în baie, de frică să nu-i intre în ochi săpunul.

— Cu actele de azil ce mai e? întrebă Andrei. Te-ai gândit că până în toamnă trebuie s-o internăm pe tanti Milica?

Are acum un glas plictisit și aspru. Sunt ani de când așteaptă să-și vadă odată casa aranjată și s-o vadă și pe Lia că a reușit să-și ducă o sarcină cu bine până la capăt. Merită și el măcar atât, ca să poată pe urmă să lucreze liniștit noaptea. Și uite, tocmai când părea că au să se rezolve toate, au apărut din senin lucrurile astea îngrozitoare. Toate belelele...

— Când să mai umblu și cu actele? Nu te gândești că n-am pe nimeni care să mă mai ajute? îngână Romanița.

Lasă, că ai fost destul de ajutată până acum! e gata să-i răspundă el. Dar renunță

și doar dă, plictisit, din mână. Nu-i totuși momentul cel mai potrivit ca să-și trântască în față tot felul de adevăruri.

— Mama îi dădea dreptate Milicăi să nu vrea la azil. Ar fi singura de pe stradă, îi e rușine. Doar au fost și ei cineva, au avut pe vremuri o situație...

— Ei, mare lucru situația lor! Tu te uiți la ce îndrugă tanti Milica!

— Dar voi nu știți cum e într-un azil! Are dreptate să nici nu vrea să audă...

— Ascultă, o întrerupe Andrei răgușit.

Se caută nervos în buzunar după țigări. Doar dinții mici, galbeni, tociți îi arată fără cruțare vârsta.

— Ascultă, ești în stare s-o iei tu la tine?

— Doar știi că n-am unde... Doar știi că până...

— Atunci de ce atâta vorbărie inutilă? Nu-ți dai seama ce răspundere îți iei?

— Ce răspundere?

— Dacă se întâmplă ceva, dacă paralizează sau, mă rog, o iei la tine și ai grijă de ea... Păi, asta e, ce dai din umeri? Ce se întâmpla dacă unchiul Pavel nu murea într-o săptămână? Altfel, cred și eu, e ușor să faci pe caritabila! E ușor să spui că nu vrei să o trimiți la azil! Dar fără să-ți iei vreo răspundere!

*

— Spune să-mi iau eu răspunderea dacă nu sunt de acord să o ducem la azil...

Vara izbucnise brusc, cu călduri toropitoare, întrerupte din când în când de ploi torențiale,

ca și când cerul apăsător s-ar fi rupt. Cum se opreau ploile, canicula izbucnea din nou, ca febra într-un trup sleit. Odată cu căldura, amestecul pestriț al orașului ieșise brusc la iveală: o lume gălăgioasă acoperise ca o pecingine străzile înecate în soare. Se trăsese mai la umbră, spre garajul unui bloc, ca să se ferească de arșiță și de privirile oamenilor. Se trăsese firesc în umbră, de ani de zile se fereau de străzile luminate, făceau dragoste în cearșafuri străine.

— Ei, cum să-ți iei tu răspunderea? Și să vrei, n-ai putea...

Are în glas o solidaritate politicoasă, dar plictisită. Poate e plictisit de căldură și de înghesuiala din tramvai, de cele opt ore de serviciu în care reușește și să-și arate zelul, și să-și rezolve problemele personale. Poate e sătul că mai în fiecare zi vine aici să-i susțină moralul, să se plimbe pe trotuarul din fața spitalului, cu două ziare, citite și răscitite, făcute sul în buzunarul hainei de tergal – prea groasă pentru căldura asta, prea veche în atâta lumină.

— Mi se pare rușinos pentru noi să o vâram la azil! Știi ce veselă, ce darnică era! Între ea și mama este aceeași diferență de ani ca între mine și Lia...

A început din nou cu poveștile ei de familie, care nu-l interesează, dar n-are să-i arate acest lucru, așa cum nimănui nu-i va arăta vreodată în față lucrurile neconvenabile. O privește atent, deși știe bine, foarte bine chiar, cum arată. Și corpul gol i-l știe în amănunt, a fost foarte subțire la început și grasă nu a

ajuns încă. Și cum se îmbracă știe – la fel ca o studentă venită de vreo doi ani din provincie. Chiar și părul tot așa și-l poartă – tuns băiețește sau legat cu un șiret la spate. Numai firele albe i s-au înmulțit neliniștitor la tâmples și în creștet.

— Ani de zile am făcut cu ei toate sărbătorile. Și odată îmi amintesc că mi-au adus, ea și unchiul Pavel, o păpușă care închidea și deschidea ochii. Și Lia ce scandal a făcut! Lia tot timpul se simțea persecutată...

Astăzi pare mai exaltată ca de obicei și o secundă el are o neplăcută senzație de falsitate, gândindu-se că va trebui să-i țină isonul. Dar senzația se risipește repede, s-a obișnuit de mult cu propriul lui glas nefiresc și cu gesturile lui silite. A fost emotiv de când se știe și și-a construit cu perseverență o fire întortocheată și ascunsă de care e, în realitate, mândru.

— Și cu soțul ei, cu unchiul Pavel, ce s-a întâmplat? Dacă pe ea o internați la azil, cu el ce-o să se întâmple? întrebă, simțind că a sosit momentul replicii lui.

— Doar știi că unchiul Pavel a murit după cutremur! răspunde muștrător Romanița.

Mustrător, șagalnic: cum, doar eu îți povestesc zi de zi tot ce fac, nu m-ai obișnuit tu așa? N-am sunat la tine după ce le-am dus doctorul? Consultația m-a costat o sută de lei, dacă trăiește o săptămână, a scăpat, a spus doctorul. Și chiar așa a și fost: a murit în a patra seară. Iar la crematoriu nu m-am mai dus, pentru că în ziua aceea colegul tău ți-a dat cheia și ne-am întâlnit amândoi, nu se poate să nu ții minte...